МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLOGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП

“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 3 від 27.03.19)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. "Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і націо нальної практики", 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2019
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2019

ЗМІСТ

Романенко Є. О., Чаплай І. В.
Становлення та розвиток недержавних закладів вищої освіти в Україні *12*

Бідзюра І. П., Грабовенко Н. В.
Навчальні заклади приватної форми власності в українській системі освіти: історія і сучасність *15*

Головатий М. Ф.
Політико-правова та суспільно-соціальна інституціалізація недержавного сектору вищої освіти в Україні: стан та проблеми вдосконалення *18*

Юлдашев О. Х., Шукюров А.
Договірні відносин у галузі освіти *21*

Лігоцький А. О., Білоус А. О.
Трансформаційні процеси недержавного сектору національної та зарубіжних моделей вищої освіти *26*

Гуменникова Т. Р.
Інвестиції в навчання управлінського та викладацького складу недержавних ЗВО як чинник забезпечення його конкурентоспроможності *30*

Дмитренко Г. А., Головач Н. В.
Питання модернізації недержавної освіти в Україні: змістовний компонент *34*

Вишневський М. В., Діденко С. В.
Інноваційні аспекти викладання у ВНЗ сучасних адміністративно-правових норм діяльності апарату суду *38*

Тітова Н. А.
Стратегія недержавних ЗВО щодо формування інтелектуального потенціалу України в умовах конкуренції на міжнародному ринку освітніх послуг *42*

Мелков Ю. А.
Негосударственное высшее образование: история, перспективы и гуманистические интенции *45*

Сафонова В. Є., Фещенко О. Л.
Вибір конкурентних стратегій у розвитку недержавних закладів вищої освіти на ринку освітніх послуг *48*

Варзарь И. М.
Историолого-субъективные размышления о юбилейном образе МАУП *53*

Попов В. Ж.
Функціонування приватних навчальних закладів в умовах соціальної кризи в Україні у 1917–1920 рр. *57*

Романова Л. В., Романов О. В.
Управління кадровим потенціалом освітніх закладів у контексті розвитку внутрішнього маркетингу *60*

Т. Р. ГУМЕННИКОВА
д-р пед. наук, проф., Придунайська філія МАУП

ІНВЕСТИЦІЇ В НАВЧАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ТА ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ НЕДЕРЖАВНИХ ЗВО ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Недержавний сектор освіти в Україні продовжує свій поступовий розвиток, створюючи нові освітні продукти та освітні послуги. За своїм характером освітні послуги є специфічними щодо інших нематеріальних послуг, адже наслідки від їх споживання є результатом не тільки для індивіда, а й для економіки та суспільства в цілому. Індивід поступово вдосконалює свою особистість, здатну до критичного мислення, отримує нові теоретичні та практичні компетенції, а економіка отримує працівника з інноваційним мисленням, здатного змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці. Вищезазначене обумовлено конкурентоспроможністю закладів вищої освіти у наданні освітніх послуг, мобільністю та швидкістю реагування на потреби ринкової економіки.

Останнім часом спостерігається тенденція посилення вимог споживачів освітніх послуг до ЗВО через зміну суспільних уявлень про результативність навчання, рівень якої нині обумовлюється набуттям нових і вдосконаленням вже здобутих професійних навичок, що має гарантувати працевлаштування й отримання гідної фінансової винагороди.

Для представника ЗВО та контролюючого його органу якість освітньої послуги визначається змістом освітніх програм і рівнем професорсько-викладацького складу. Задоволення потреб кожного можливо лише за умови створення в закладах вищої освіти дослідницьких інноваційних консорціумів для відпрацювання оригінальних, експериментальних освітньо-професійних програм. На сьогоднішньому етапі розвитку вищої освіти недержавний сектор освіти, конкуруючи з державною системою освіти, активно розробляє та вишукує потенційні можливості для розв'язання поставленої проблеми, тому що мотивований зацікавленістю студента як клієнта пропонованого сервісу, вбачає свою місію в цілеспрямованому підвищення якості освітніх послуг та розширенні масштабності професійної підготовки.

Головним капіталом закладу вищої освіти виступає управлінський та викладацький персонал, який безпосередньо може відстежувати реакцію споживчого ринку (студенів, їхніх батьків, роботодавців та ін.), гнучко й мобільно пристосуватись до поточних запитів. На початку становлення недержавного сектору освіти першими на освітній ринок вийшли працювати ті, хто вмів мислити по-новому, для кого були тісними рамки державної регламентованої вищої школи. Подальше стрімке зростання кількості студентів, приватних вишів лише підтвердило тезу про те, що абітурієнт надасть перевагу тому лектору, який замотивує на успіх, зробить "нецікавий" предмет важливим та легким, зрозумілим та доступним.

Подальший розвиток викладацького та управлінського складу вимагає працювати на упередження, бути мобільним, здатним до маневру, бути зорієнтованим на вивчення нового та постійний саморозвиток і самовдосконалення. Питання підго-

товки викладачів вищої школи, переорієнтацію форм і методів її організації на засадах нової гуманістичної парадигми, спроможність безперервно формувати, поповнювати, зберігати й інтенсифікувати власний потенціал професійного саморозвитку досліджували В. П. Андрющенко, І. Д. Бех, А. М. Богуш, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, В. П. Кравець; наукові-педагоги О. С. Анісімов, С. А. Калашнікова, Н. В. Кічук, Н. В. Кузьміна, В. Г. Маралов, М. М. Нечаєв, О. М. Пєхота, В. І. Слободчиков.

Професійно-педагогічна діяльність викладача ЗВО — багаторівнева та складноорганізована. Вона поєднує наукову, викладацьку, навчальну та методичну роботу. Тобто викладач одночасно є фахівцем у певній галузі знань, педагогом, ученим і, головне, організатором та мотиватором особистісного самовдосконалення. Разом із тим, брак коштів на власний саморозвиток та самонавчання передбачав розчарування у фінансовій неспроможності оплатити закордонне стажування, участь у коштовних тренінгах та семінарах, виїзне вивчення досвіду провідних наукових шкіл, практики організації вищої освіти в Європейських країнах і попрацювати в бібліотеках Гарварда чи Сорбонни. Такі фінансові інвестиції у вдосконалення професійної підготовки персоналу повинні взяти на себе засновники або піклувальна рада недержавного закладу освіти.

Сьогодні освітяни дійшли висновку, що слід вивчати кращі практики успішного бізнесу та трансформувати їх в освітні технології. Так, за висловом директора відомої консалтингової компанії "Фініст Груп" Павла Ярмія, в свою освіту він вкладає щорічно до 50 тис. грн., і від 100 тис. грн. — у навчання співробітників. "Гадаю, підприємці, які не вкладають гроші у розвиток наукового та освітнього потенціалу бізнесу, а також у проекти, пов'язані з перспективними клієнтами, не мають майбутнього" [6].

Науковець Калашнікова С. А. наголошує, що результатом інвестування у професіоналізацію управління та викладання у вищій школі Сполученого Королівства Великобританії можуть слугувати потужні позиції британських ВНЗ у провідних міжнародних рейтингах і визнана у світі популярність університетів Сполученого Королівства [2].

Аналізуючи результативні американські практики та підходи, описані Дю Фором у книзі "Revisiting Professional Learning Communities at Work" (2008), яка стала бестеллером, автор доводить, що заклади освіти мають стати професійними спільнотами, які безперервно навчаються, в які інвестуються кошти [5].

Викладача, який заходить в студентську аудиторію, слід вчити, причому просуватись у навчанні треба "не в ногу з часом", а випереджаючи час. Крім того, кожен викладач, особливо недержавного закладу вищої освіти, повинен мати високий ступінь відповідальності за власний саморозвиток, бути проактивною людиною у професійному зростанні. Сьогодні в Україні існує чимало електронних платформ: Prometheus, EdEra, Open World Ukraine — де викладач може самостійно, а краще разом із колегами прослухати тренінговий або сендвіч-курс курс, обговорити його з колегами та студентами, визначити його цінність для закладу вищої освіти та власної професійної діяльності, отримати нові теоретичні та практичні компетенції та сертифікат, що підтверджує набуті компетентності. Вищим навчальним закладам слід фінансово мотивувати викладачів за отриманий досвід і сертифіковані знання та навички .Ідея та її реалізація створення онлайн-курсів блискуча, за висловом американського фізика, викладача вищої школи, відомого на весь світ — Мітіо Каку, разом із тим не всі викладачі вишів проходять он-лайн курс до його завершення, у світі спостерігається достатньо високий відсоток тих, хто кидає електронне навчання [3,416].

Аналізуючи ринок європейських та американських освітніх послуг, слід зауважити, що серед інноваційних змін, які очікують українську систему вищої освіти

впродовж найближчих п'яти років — це технології корпоративного навчання на засадах використання віртуальної та доповненої реальності /virtual reality / augmented reality/, які сьогодні є глобальним трендом у навчанні. Вже сьогодні слід недержавному сектору вищої освіти підготувати викладача, який готує майбутніх менеджерів, логістів, економістів, психологів, здійснювати навчальний процес за допомогою обладнання яке економічно може дозволити собі лише сектор недержавних ЗВО. Пасивне навчання, яке поки що займає пріоритетні позиції у ЗВО — це модель минулого, майбутнє за активним навчанням на засадах емоційного досвіду та розвинутого емоційного інтелекту, яке підвищує процес засвоєння знань на 75 %. На результативності активного навчання із застосуванням технологій віртуальної доповненої реальності наголошували учасники Всесвітнього економічного форуму. Так, відомі європейські кампанії витрачають вже близько 360 млрд. доларів на навчання своїх співробітників. Стає зрозумілим, що в найближчі п'ять років недержавним вищим закладам освіти слід розвивати віртуальні факультети з потужними хмарними технологіями. Більш того, викладачів, які будуть конструювати зі студентами освіту та викладати їм матеріал, слід готувати до роботи у такому ефективному освітньому середовищі. Означене потребує значних фінансових інвестицій, які по силам лише, поки що нажаль, недержавному сектору світи.

Таким чином:

- недержавний сектор вищої освіти має більші економічні можливості щодо навчання викладачів та управлінського персоналу, які своєю чергою будуть створювати конкуренцію викладачам економічно неспроможним оплатити собі курси чи семінари. Отримана компетентність є основою для інноваційної, творчої, за характером, педагогічної та управлінської діяльності, слугуватиме потребам замовників. При чому таку роботу слід проводити з урахуванням інноваційних змін як в освіті так в бізнесі та працювати на результат, що випереджатиме поточний стан освітньої галузі;
- недержавні заклади освіти повинні постійно розвиватись та експериментувати, систематизувати свої ініціативи аби створювати якісне освітнє середовище для кожного студента. Майбутнє недержавного сектору вищої освіти за хмарними освітніми технологіями. Розвиток персоналу вищого закладу освіти передбачає характер колаборативної культри з фокусом на безперервне навчання та вдосконалення і зворотній зв'язок. У ЗВО повинні створюватись віртуальні факультети, центри інноватики освітнього процесу, де будуть працювати електронні платформи, електронні курси, а викладач або менеджер освітнього процесу, отримуючи високі бали за дистанційну незалежну сертифікацію отримує фінансову винагороду до оплати праці;
- необхідно ретельно відслідковувати освітні зміни та готувати викладачів до впровадження цих змін в освітній процес шляхом залучення викладачів до тренінгів, семінарів, конференцій та майстер-класів.

Таким чином, інвестиції в навчання управлінського та викладацького складу стануть одним із чинників конкурентоспроможності недержавного закладу вищої освіти.

Джерела

1. Андрюшина О. Освітні інвестиції в контексті національного моніторингу якості загальної освіти (досвід США) / О. Андрюшина // Вища школа, 2011. т. № 3. — С. 62–68.
2. Калашнікова С. А. Європейська політика модернізації вищої освіти: ключові орієнтири // Вища освіта України. — № 2, 2012. — С. 80–84.

3. Митио Каку. Будущее разума. — Альпина нон-фикшн, 2017. — С. 411–422.
4. Розвиток інституційного потенціалу університетів у контексті глобального лідерства: монографія / Авторський колектив: Є. Балджи, І. Драч, С. Калашнікова, О. Коваленко, С. Курбатов, Н. Невмержицька, О. Паламарчук, В. Рябченко, Л. Червона; за заг. ред. С. Калашнікової. — Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. — 205 с.
5. Richard DuFourRevisiting Professional Learning Communities at Work https://www.amazon.com/Revisiting-Professional-Learning-Communities-Work.
6. http://osvita.ua/vnz/high_school/20721/.
7. European Principles of Learning and Teaching. — URL: http://www.eua.eu